UNIE VAN WATERSCHAPPEN

BEZOEKADRES
Koningskade 40
2596 AA Den Haag
070 351 97 51
Nederland

POSTADRES
Postbus 93218
2509 AE Den Haag
Nederland

De leden-waterschappen

datum	ons kenmerk	contactpersoon
15 juni 2023	122314/EG	mw. K. van Beem
bijlage(n)	**uw kenmerk**	**e-mail**
1	-	Kbeem@uvw.nl

betreft
omgang met applicaties afkomstig uit landen met een offensief cyberprogramma tegen Nederland en/of Nederlandse belangen

Geachte leden,

Met deze brief informeer ik u over de omgang met mobiele applicaties afkomstig uit landen met een offensief cyberprogramma tegen Nederland en/of Nederlandse belangen, waaronder TikTok, en het standpunt hierop vanuit de Unie van Waterschappen.

Er is recent veel aandacht geweest voor mobiele applicaties die een gevaar vormen voor de informatieveiligheid, zoals TikTok. TikTok is een sociaal medium dat voornamelijk onder jongeren populair is en is afkomstig uit China. TikTok is een voorbeeld van een applicatie uit een land met een offensief cyberprogramma. De AIVD is gevraagd om een onderzoek uit te voeren naar de risico's van deze applicatie en hierover een advies af te geven. Op basis van dit advies[1] heeft Alexandra van Huffelen, de staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering, in maart jl. de Rijkslijn voor het gebruik van applicaties uit landen met een offensief cyberprogramma tegen Nederland gepresenteerd.

Het Rijk ontraadt per direct het gebruik van TikTok op mobiele apparatuur van rijksambtenaren. Daarnaast werkt het Rijk toe naar een situatie waarbij mobiele apparaten zo zijn ingericht dat er alleen vooraf toegestane applicaties, software en/of functionaliteiten kunnen worden geïnstalleerd of gebruikt, zogenoemde *managed devices*. De komende periode gaat het kabinet ook inzetten op het vergroten van het bewustzijn over gegevensverwerking door applicaties die een bedreiging vormen voor de informatieveiligheid en/of nationale veiligheid.

---

[1] De AIVD heeft een beschouwing van de risico's van het gebruik van applicaties uit landen met een offensief cyberprogramma gericht tegen Nederland en Nederlandse belangen door (rijks)ambtenaren gepresenteerd op 23 februari 2023. In deze beschouwing waarschuwt de AIVD voor een verhoogd spionagerisico bij gebruik van software uit landen met een dergelijk offensief cyberprogramma. Dit zijn op dit moment Rusland, China, Iran en Noord-Korea.

Op 6 april hebben de koepelvertegenwoordigers een brief van de staatssecretaris ontvangen met het verzoek om de lijn van het Rijk te ondersteunen. Deze brief vindt u ter kennisname bijgevoegd bij deze ledenbrief. In de CBCF van 25 mei 2023 is het bestuurlijke standpunt van de waterschappen op dit onderwerp besproken en opgehaald. Er is afgesproken dat de Unie de Rijkslijn ondersteunt en de leden hierover informeert via een ledenbrief en nieuwsbericht.

In navolging op de brief van de staatssecretaris is de Unie in gesprek gegaan met de staatssecretaris en andere koepelvertegenwoordigers. In dit gesprek hebben alle koepelvertegenwoordigers in navolging van het Rijk aangegeven hun leden op te roepen om navolging te geven aan de Rijkslijn. De Unie van Waterschappen roept alle waterschappen op om de omgang met betreffende applicaties uit landen met een offensief cyberprogramma te verbieden. Dit betekent concreet dat wij de waterschappen per direct het gebruik van TikTok ontraden en oproepen om het gebruik hiervan te verbieden op zakelijke mobiele apparatuur van waterschappers. Daarnaast roepen wij de waterschappen op om zo snel mogelijk toe te werken naar een situatie waarbij mobiele apparaten zo zijn ingericht dat er alleen vooraf toegestane applicaties, software en/of functionaliteiten kunnen worden geïnstalleerd of gebruikt, evenals het werken in een veilige omgeving. De waterschappen zijn zelf verantwoordelijk voor het informatieveiligheidsbeleid en hoe zij omgaan met de *managed devices*. Mocht het voor een waterschap noodzakelijk zijn om TikTok, of een applicatie met soortgelijke afkomst en risico's, te gebruiken raden we aan om hiervoor een geïsoleerde omgeving op een apart apparaat te gebruiken.

De komende tijd gaan we inzetten op samenwerking met het Rijk en de andere koepelorganisaties om de risico's van applicaties uit landen met een offensief cyberprogramma in beeld te brengen en te beperken zodat ook voor andere applicaties de juiste veiligheidsmaatregelen getroffen kunnen worden. We gaan samen met het Rijk en de koepels werken aan een afwegingskader. In oktober van dit jaar gaan wij opnieuw in gesprek met de staatssecretaris en de andere koepelvertegenwoordigers. Zo kunnen we toewerken naar veilig applicatiegebruik en een weerbare overheid.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Als u vragen heeft op meer informatie wilt ontvangen over de omgang met applicaties uit landen met een offensief cyberprogramma, kunt u terecht bij Katja van Beem (kbeem@uvw.nl / 06-49047988).

Met vriendelijke groet,

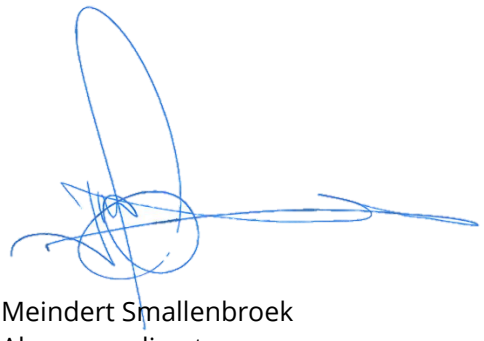

Meindert Smallenbroek
Algemeen directeur